

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

De nasjonale forskningsetiske komiteene
Kongens gate 14,
0153 Oslo

Deres ref.

Vår ref

Dato

24/5491

19. desember 2024

Tildelingsbrev 2025 til De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK)

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2025, jf. Innst. 12 S (2024–2025) og Prop. 1 S (2024–2025), sender Kunnskapsdepartementet med dette tildelingsbrev til De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK). Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger blir formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av 2025.

Tildelingsbrevet og eventuelle supplerende tildelingsbrev skal publiseres på virksomhetens nettsider så snart de er mottatt, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#), pkt. 2.3.2.

Tildelingsbrevet for 2025 består av følgende deler:

1	Innledning.....	2
2	Mål	4
3	Tildeling.....	5
4	Andre forutsetninger og krav	5
5	Rapportering og resultatoppfølging.....	7

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for eierskap i
høyere utdanning og
forskning

Saksbehandler
Linda Johansen
Elmrhari

1 Innledning

1.1 Regjeringens prioriteringer og forventninger

Utdanning, forskning og innovasjon er sentralt for at Norge skal møte fremtidens utfordringer på en god måte. Økte spenninger i verden, klima- og naturendringer, fremvekst av nye teknologier, samt økt etterspørsel etter kompetent arbeidskraft, forsterker behovet for at universitetene og høyskolene omstiller seg for å bidra til å møte disse utfordringene. De overordnede rammene i regjeringens politikk for forskning og høyere utdanning er beskrevet i Prop. 1 S (2024–2025) for Kunnskapsdepartementet, programkategori 07.60.

Virksomhetene skal, i tråd med *Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning (2023–2032)*¹, bidra til styrket konkurransekraft og innovasjonsevne; miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft; og høy kvalitet og tilgjengelighet i forskning og høyere utdanning. Sektoren har også en sentral rolle i den grønne og digitale omstillingen, og det forventes at universitetene og høyskolene gjennom sitt arbeid bidrar til å oppfylle nasjonale mål og forpliktelser knyttet til klima og miljø.

Internasjonalt kunnskapssamarbeid har de siste årene blitt stadig mer krevende i lys av utviklingen i den geopolitiske situasjonen. I arbeidet med å øke forskningssikkerhet, har departementet tatt initiativ til å etablere et mer systematisk kunnskapsgrunnlag for å vurdere sensitive teknologier. Arbeidet er en forutsetning for å utvikle målrettede og proporsjonale risikoreduserende tiltak både på virksomhets- og myndighetsnivå. Regjeringen legger også til rette for at det skal bli mer forskningssamarbeid mellom sivil og militær sektor. Samarbeid skal være frivillig og ivareta akademisk frihet og forskningsetikk.

Regjeringen forventer at FEK følger opp mål og tiltak i *Handlingsplan for norsk fagspråk i academia*². HK-dir har veiledningsansvar for språkkravene som ble innført 1. august i år. Departementet tar sikte på å evaluere handlingsplanen i 2025.

Å utvikle ledende forskningsmiljøer innenfor KI står sentralt for samfunnets mulighet til å dra nytte av den verdiskapingen teknologien vil bringe i fremtiden. Nasjonal infrastruktur som muliggjør eksperimentell tungregning- og KI-forskning skal styrke innovasjon i næringslivet og offentlig sektor, samt sikre at teknologien brukes ansvarlig og bærekraftig. Regjeringen forventer at FEK følger de etiske prinsippene for ansvarlig og pålitelig KI, jf. *Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024–2030*³.

Regjeringens nye nasjonale digitaliseringsstrategi (2024-2030) legger opp til å øke datadelingen og utnytte mulighetene i data og datadrevet innovasjon i offentlig sektor. En viktig forutsetning for å lykkes er at alle KDs virksomheter øker innsatsen med datadeling og «Orden i eget hus» (j.fr. *digitaliseringsrundskrivnet* kap. 1.2)⁴. Gjennom KUDAF-programmet

¹ [Meld. St. 5 Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032 - Innst. 170 S \(2022–2023\)](#)

² [Frå ord til handling - Handlingsplan for norsk fagspråk i academia](#)

³ [Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024-2030](#)

⁴ [Digitaliseringsrundskrivnet - regjeringen.no](#)

har HK-dir utviklet felles spilleregler og tjenester som virksomhetene bør benytte for å dele data for analyse, innsikt og innovasjon, og bidra til en sterkere kultur for samarbeid om data.

1.2 Særskilte forventninger

Veiledning og støtte til forskere og forskningsinstitusjoner

En sentral oppgave for FEK er å støtte forskere og forskningsinstitusjoner i ivaretagelsen av deres ansvar for forskningsetikk, gjennom veiledning og annet arbeid. God dialog med institusjonene er viktig for å sikre at FEK bidrar på en måte som er mest mulig til nytte for institusjonene. FEKs mål 1, om at forskere og forskningsinstitusjoner fremmer etisk god og ansvarlig forskning, skal ha særlig prioritet.

Samarbeid mellom komiteer/utvalg og administrasjonen

FEK skal prioritere å opprettholde samarbeidet mellom komiteene/utvalget og mellom komiteene/ utvalget og administrasjonen. Dette er viktig både for kvalitet i arbeidet, for tilrettelegging for institusjonenes ansvar og for god og effektiv ressursbruk. FEK v/den nasjonale forskningsetiske komitéen for medisin og helsefag (NEM) skal videre prioritere å styrke samarbeidet mellom NEM og de regionale komiteene for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK). Dette er viktig for å oppnå en ensartet regelforståelse og saksbehandling. Samarbeidet mellom NEM og REK blir særlig viktig i 2025, da REK starter ny oppnevningssperiode og vil få mange nye medlemmer fra 1.7.2025.

Ressurssituasjonen i sekretariatet

Kunnskapsdepartementet viser til tilbakemeldingen til FEK i forbindelse med etatsstyringsmøtet i 2024, om ressurssituasjonen i sekretariatet. Til tross for at ressurssituasjonen har bedret seg noe siden 2023, er sekretariatet svært sårbart med få ansatte og svingninger i antall saker i komiteene og utvalget. Departementet forventer at FEK gjør nøye risikovurderinger knyttet til ressurssituasjonen, slik at sekretariatet er rustet for svingninger i omfanget av saker fra år til år, og til enhver tid er i stand til å løse lovpålagte oppgaver innenfor gjeldende rammer.

Departementet viser også til tilbakemeldingen i etatsstyringsmøtet våren 2024, om at departementet forventer at FEK jobber for å ha et budsjett i balanse bl.a. gjennom å holde overføringene nede, og rapporterer på dette arbeidet i årsrapporten for 2024.

Oppfølging av regjeringens kvinnehelsestrategi

Regjeringen la høsten 2024 fram sin kvinnehelsestrategi, der det blant annet framgår at det er viktig å anerkjenne at kjønnene er forskjellige når det gjelder flere biologiske variabler, fordi kjønn kan påvirke hvordan sykdommer manifesterer seg og utvikler seg. Det er derfor avgjørende å inkludere både kvinner og menn i forskning for å få et helhetlig bilde av helse og sykdom. [Retningslinjer for inklusjon av kvinner i medisinsk forskning](#) ble utarbeidet av den nasjonale forskningsetiske komitéen for medisin og helsefag (NEM) i 2001. Disse retningslinjene tar sikte på å fremme inkludering av begge kjønn i medisinsk forskning. Formålet er å sikre at forskningen tar hensyn til kjønnsspesifikke forskjeller og utfall. Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet forutsetter at NEMs retningslinjer anvendes i vurderingen av nye forskningsprosjekter, og at kravet om

redegjørelse for kjønnsperspektivet følges opp gjennom de regionale forskningsetiske komiteers rutiner og praksis.

2 Mål

2.1 Målbilde for kunnskapssektoren

Kunnskapsdepartementet har følgende tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Kunnskap legger grunnlag for demokrati, velferd, omstilling og bærekraft
- Samfunnet og arbeidslivet har tilgang på relevant kompetanse
- Kunnskapssektoren utjevner sosiale og geografiske forskjeller

De tre hovedmålene beskriver samfunnsoppdraget til Kunnskapsdepartementet og blir utdypet gjennom åtte undermål som er beskrevet i kap. 1 Hovedinnledning i Prop. 1 S (2024–2025) for Kunnskapsdepartementet. Virksomhetene spiller en viktig rolle for å nå målene. Det er viktig med godt samspill mellom Kunnskapsdepartementets underliggende virksomheter slik at alle bidrar til hverandres måloppnåelse.

2.2 Mål for De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK)

FEK er det viktigste fagorganet for forskningsetikk. FEK skal bidra til at forskning i offentlig og privat regi skjer i henhold til anerkjente forskningsetiske normer. FEK er et forvaltningsorgan for forskningsetiske spørsmål på alle fagområder, og omfatter de nasjonale komiteer for henholdsvis medisin og helsefag, samfunnsvitenskap og humaniora, og naturvitenskap og teknologi samt nasjonalt utvalg for gransking av uredelighet i forskning som er opprettet med hjemmel i forskningsetikkloven, foruten administrasjonen som også er sekretariat for komiteer og utvalg. Komiteene og utvalget er faglig uavhengige, jf. forskningsetikkloven § 3.

Kunnskapsdepartementet har fastsatt følgende overordnede samfunns mål for FEK:

Etisk god og ansvarlig forskning

Mål for virksomheten:

1. Forskere og forskningsinstitusjoner fremmer etisk god og ansvarlig forskning
2. Andre aktører tar hensyn til forskningsetikk i sitt arbeid
3. Samfunnet har tillit til forskning

Styringsparametere:

1. Forskningsetiske retningslinjer og veiledere skal til enhver tid være gode verktøy for å fremme god og ansvarlig forskning
2. FEK oppfattes som en ressurs for forskningsinstitusjonene i deres arbeid med å fremme god og ansvarlig forskning

Det er opp til FEK å inkludere andre relevante vurderinger og resultater i egen styring av virksomheten, og å vurdere bruk av henholdsvis kvalitative og kvantitative styringsparametere.

2.3 Risikovurdering

Risikovurdering er en integrert del av departementets mål- og resultatstyring. FEK skal gjøre selvstendige vurderinger av risiko for avvik i måloppnåelsen. I tråd med dette skal FEK kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå de fastsatte målene i dette tildelingsbrevet. I årsrapporten og etatsstyringsmøtet skal FEK redegjøre for sine risikovurderinger og hvordan disse ligger til grunn for styringstiltak.

3 Tildeling

3.1 Tildeling over kap. 284, post 01

Kunnskapsdepartementet stiller med dette **21 739 000 kroner** til disposisjon for FEK. FEK har ansvar for å prioritere innenfor tildelingen for å nå målene og kravene som fremkommer i tildelingsbrevet. Departementet tar forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av året.

FEK er bruttobudsjettet og inngår i nettoordningen for merverdiavgift, og bevilgningen er derfor ekskl. merverdiavgift.

Sammenlignet med saldert budsjett for 2024 er det lagt til grunn en prisjusteringsfaktor på 2,7 pst for 01-poster (driftsutgifter utenom lønn) i statsbudsjettet for 2025.

Det er lagt inn en anslått helårsvirkning av lønnsoppgjøret for 2024 i statsbudsjettet for 2025.

Bevilgning for lønnsregulering i 2025 som følge av lønnsoppgjøret i 2025 behandles som egen sak i Stortinget. Departementet sender supplerende tildelingsbrev om dette i oktober/november 2025.

3.2 Fullmakter

Stortinget har gitt virksomheten fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert administrativ fullmakt til virksomheten. Oversikt over delegerte fullmakter er vedlagt.

4 Andre forutsetninger og krav

4.1 Fellesføringer fra regjeringen

4.1.1 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. FEK skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet.

FEK skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. FEK skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

4.1.2 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse.

FEK skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2025 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2025. FEK skal også omtale utviklingen i 2025 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2024.

4.1.3 Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. FEK skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

FEK skal i årsrapporten for 2025 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere.

FEK skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2025 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

4.2 Andre krav

4.2.1 Sikkerhet og beredskap

Styringsdokument for arbeidet med sikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor skal ligge til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet, nasjonal sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern. Rapporteringskravene nedenfor gjenspeiler krav som stilles i styringsdokumentet. Med et skjerpet sikkerhetsbilde forutsettes det at FEK holder seg oppdatert om trusselvurderinger fra nasjonale fagmyndigheter.

For å styrke og utvikle sikkerhetsarbeidet i kunnskapssektoren, har HK-dir fått i oppgave å utvide sitt eksisterende fagmiljø for informasjonssikkerhet og personvern, til å også omfatte samfunnssikkerhet og nasjonal sikkerhet. Fra og med 2025 blir i tillegg oppgaven med å

kontrollere om underliggende virksomheter i forsknings- og høyere utdanningssektoren etterlever kravene til sikkerhet og beredskap flyttet fra NOKUT til HK-dir.

FEK skal i årsrapporten for 2025 rapportere om følgende:

1. Hvordan kartlegger virksomheten egne verdier og avhengigheter med hensyn til nasjonal sikkerhet? Hvis det ikke er gjennomført kartlegging og vurdering av verdier og avhengigheter, hvilke planer har FEK for dette arbeidet?
2. Når reviderte FEK sist sin ROS-analyse? Hvilke overordnede områder er identifisert som de med høyest risiko for virksomheten?
3. Beskriv overordnet de viktigste læringspunktene fra krise- og beredskapsøvelser som er gjennomført i 2025.
4. Redegjør for virksomhetens arbeid med sikkerhetsstyring, herunder etablering av styringssystem for sikkerhet etter sikkerhetsloven, ledelsessystem for informasjonssikkerhet og internkontroll for personvern, inkludert hvordan disse samordnes med hverandre og med virksomhetsstyringen for øvrig.

4.2.2 Informasjonssikkerhet og personvern

Det følger av virksomhets- og økonomiinstruksen at kravene i policy for informasjonssikkerhet og personvern i høyere utdanning og forskning skal ligge til grunn for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern i FEK. I lys av det skjerpede trusselbildet internasjonalt, den økende avhengigheten av digital teknologi i samfunnet og den raske teknologiske utviklingen, forventer Kunnskapsdepartementet at FEK styrker sitt arbeid med å forebygge, oppdage og håndtere alvorlige IKT-sikkerhetshendelser og brudd på personopplysningssikkerheten. I den forbindelse er behovet for tilfredsstillende kontinuitets- og beredskapsplaner særlig viktig.

4.2.3 Krav ved inngåelse av leieavtaler

Som en oppfølging av NSM-rapporten⁵ har Riksrevisjonen satt i gang en bred undersøkelse av statens husleieavtaler. I den forbindelse minner Kunnskapsdepartementet om regelverket som gjelder for inngåelse av slike avtaler. Ved inngåelse av leieavtaler der leieavtalens samlede forpliktelse overstiger 30 mill. kroner skal Statsbygg brukes som rådgiver. Leieavtaler med samlet forpliktelse over 100 mill. kroner, inkludert opsjoner, skal godkjennes av departementet. Disse kravene gjelder også ved forlengelse av eksisterende avtaler. Det vises også til vedlegg til tildelingsbrevet om fullmakter.

5 Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Rapportering om resultater

Årsrapport for 2025 skal sendes til Kunnskapsdepartementet (postmottak@kd.dep.no) innen 15. mars 2026, med kopi til Riksrevisjonen og Database for statistikk om høyere utdanning

⁵ [Gjedrem-utvalgets gjennomgang av Nasjonal sikkerhetsmyndighets leie av Snarøyveien 36](#)

(DBH) (dbh@hkdir.no). Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#), pkt. 2.3.3.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#) og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)s [Veiledningsnotat til årsrapport for statlige virksomheter](#).

FEK skal rapportere data til DBH. Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på [DBHs nettsider](#).

FEK skal avlegge delårsregnskap og årsregnskap. Departementet vil i egne brev angi hvilke frister og krav som gjelder for delårsregnskapene og årsregnskapet. Departementet viser til Finansdepartementets rundskriv [R-10/2024](#) når det gjelder rapportering av regnskapsopplysninger til statsregnskapet for 2025.

5.2 Satsingsforslag for 2027

FEK kan sende inn eventuelle satsingsforslag i tråd med vedlagte veiledning. Frist for innsendelse av satsingsforslag for 2027 er **1. november 2025**. Forslaget sendes til postmottak@kd.dep.no.

5.3 Styringsdialogen i 2025

Etatsstyringsmøtene skal være en strategisk dialog om institusjonens utvikling. Sentrale temaer i møtet er resultater, ambisjoner, strategiske prioriteringer og utfordringer.

Departementet inviterer med dette FEK til etatsstyringsmøte i 2025. Etatsstyringsmøtet er berammet til **16. mai 2025 kl. 9.00-10.00**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler i Kirkegata 18 i Oslo. Vi ber om at strategisk viktige saker sendes departementet senest en måned før etatsstyringsmøtet. Til hver innmeldt sak skal det gis bakgrunnsinformasjon på inntil en halv side.

FEK får en skriftlig tilbakemelding fra departementet på bakgrunn av årsrapporten for 2024, og dialogen i etatsstyringsmøtet.

5.4 Frister

Tidsfrist	Tema	Kilde
Desember 2024	Mål, tildelt budsjetttramme for 2025 og andre føringer	Tildelingsbrev for 2025
10. februar 2025	Årsregnskap for 2024 til DBH ved HK-dir	Brev om regnskap for 2024
15. mars 2025	Årsrapport 2024	Tildelingsbrev for 2024 og 2025

1. juni 2025	Regnskap per 1. tertial 2025	Eget brev fra Kunnskapsdepartementet i 2025
16. mai 2025	Etatsstyringsmøte 2025	Tildelingsbrev for 2025
Juni 2025	Tilbakemeldingsbrev	Brev fra Kunnskapsdepartementet
1. oktober 2024	Regnskap per 2. tertial 2025	Eget brev fra Kunnskapsdepartementet i 2025
Oktober 2025	Mål og foreløpig budsjettramme for 2026	Prop. 1 S (2025–2026)
1. november 2025	Satsingsforslag for 2027 fra virksomheten til Kunnskapsdepartementet	
Desember 2025	Mål, tildelt budsjettramme for 2026 og andre føringer	Tildelingsbrev for 2026

Med hilsen

Maria Tagmatarchi Storeng (e.f.)
ekspedisjonssjef

Charlotte Rustad
konst. avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg og instruks oppgitt nedenfor finnes også på [Kunnskapsdepartementets nettside](#)

Veiledning til fremstilling av satsingsforslag for 2027
Virksomhets- og økonomiinstruks for FEK
Fullmakter FEK

Kopi:
Riksrevisjonen